TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 24. novembrī *

Apvienotās lietas C-138/03, C-324/03 un C-431/03

par prasībām atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2003. gada 27. martā (C-138/03), 2003. gada 24. jūlijā (C-324/03) un 2003. gada 9. oktobrī (C-431/03) cēla

Itālijas Republika, ko pārstāv I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz A. Čingolo [*A. Cingolo*], *avvocato dello Stato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. di Maršs [*E. de March*] un L. Flinns [*L. Flynn*], pārstāvji, kam palīdz A. dal Fero [*A. Dal Ferro*], *avvocato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents) un E. Levits,

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un pēc tiesas sēdes 2005. gada 21. aprīlī,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 16. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasību Itālijas Republika lūdz atcelt:

— Eiropas Kopienu Komisijas 2003. gada 20. janvāra vēstuli, kas vērsta uz atbalsta shēmas darbības programmai "Zinātniskā pētniecība, tehnoloģiskā attīstība un

augstākā izglītība" pieprasīto summu daļēju samazināšanu (turpmāk tekstā — "Apstrīdētā 2003. gada 20. janvāra vēstule");

— Komisijas 2003. gada 3. marta vēstuli, ar kuru noteikts minētā samazinājuma galīgais apjoms (turpmāk tekstā — "Apstrīdētā 2003. gada 10. marta vēstule");

— Komisijas 2003. gada 14. maija vēstuli, ciktāl ar to noraidīta saistībā ar valsts atbalstu pēc 2003. gada 19. februāra izmaksāto summu atbilstība struktūrfondu kritērijiem (turpmāk tekstā — "Apstrīdētā 2003. gada 14. maija vēstule");

— Komisijas 2003. gada 29. jūlija vēstuli, ar kuru noraidīta saistībā ar valsts atbalstu pēc 2003. gada 19. februāra izmaksāto summu atbilstība struktūrfondu kritērijiem (turpmāk tekstā — "Apstrīdētā 2003. gada 29. jūlija vēstule").

Atbilstošās tiesību normas

2 Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem (OV L 161, 1. lpp.) četrdesmit otrais un četrdesmit trešais apsvērums paredz:

"(42) [..] maksājumi veicami avansa veidā, kam seko faktiski veikto izdevumu atmaksāšana; [..]

(43) [..] būtu jānodrošina saprātīga finanšu vadība, rūpējoties par to, lai izmaksas būtu pilnīgi pamatotas un apstiprinātas [..]."

3 Šīs pašas regulas 9. pants nosaka:

"[..]

Šajā regulā:

l) galīgie ieguvēji ir institūcijas un valsts vai privāti uzņēmumi, kas ir atbildīgi par darbību izpildīšanu. Attiecībā uz atbalsta shēmām saskaņā ar Līguma 87. pantu un uz atbalstu, ko piešķir dalībvalstu izraudzītas institūcijas, galīgie ieguvēji ir institūcijas, kas piešķir atbalstu;

[..]

o) maksātāja iestāde ir viena vai vairākas valsts, reģionālas vai vietējas iestādes vai institūcijas, ko ieceļ dalībvalstis, lai sagatavotu un iesniegtu pieteikumus maksājuma saņemšanai un saņemtu maksājumus no Komisijas. Dalībvalsts nosaka visas iespējamās attiecības, kādas ir maksājumu iestādei ar valsti un ar Komisiju."

4 Šīs pašas regulas 32. panta 1. punkta trešā daļa paredz:

"Maksājumus var veikt kā avansa maksājumus, starpposma maksājumus vai kā galīgā saldo maksājumus. Starpposma maksājumi un saldo maksājumi ir saistīti ar faktiskajiem izdevumiem, kuriem jāatbilst galīgo saņēmēju veiktajiem maksājumiem, ko apstiprina kvitētie rēķini vai grāmatvedības dokumenti ar līdzīgu pierādījuma vērtību."

5 Saskaņā ar Regulas Nr. 1260/1999 32. panta 2. punkta pirmo daļu "līdz ar pirmo saistību uzņemšanos Komisija veic avansa maksājumu maksātājai iestādei. Šis avansa maksājums ir 7 % no fondu ieguldījuma attiecīgajā palīdzībā [..]".

6 Komisijas 2000. gada 28. jūlija Regulas (EK) Nr. 1685/2000, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1260/1999 attiecībā uz izdevumu kompensējamību Struktūrfondu līdzfinansētās darbībās (OV L 193, 39. lpp.), pielikums nosaka:

"1. norma: faktiski veiktie izdevumi

1. Galīgo ieguvēju veikti maksājumi

1.1. Galīgo ieguvēju maksājumi saskaņā ar 32. panta 1. punkta 3. daļu Regulā (EK) Nr. 1260/1999 [..] ir maksājumi naudā, ievērojot izņēmumus, kas norādīti 1.4. punktā.

1.2. Attiecībā uz atbalsta sistēmām saskaņā ar Līguma 87. pantu un atbalstu, ko piešķir dalībvalstu izraudzītas iestādes, ar "galīgo ieguvēju maksājumiem" saprot atbalstu, ko atsevišķiem saņēmējiem maksā iestādes, kuras piešķir atbalstu. Galīgo ieguvēju veiktajiem maksājumiem no atbalsta ir jābūt pamatotiem no atbalsta nosacījumu un mērķu viedokļa.

1.3. Gadījumos, kas nav minēti 1.2. punktā, "maksājumi, ko veikuši galīgie ieguvēji", ir maksājumi, kurus veic tādas organizācijas vai publisko vai privāto tiesību sabiedrības, kas atbilst tipiem, kas definēti programmas pielikumā atbilstīgi Vispārīgās regulas 18. panta 3. punkta b) apakšpunktam un kas tieši atbild par īpašās darbības vadību.

[..]

2. Izdevumu pamatojums

Vispārējs noteikums ir, ka galīgo ieguvēju veiktos maksājumus pamato ar kvitētiem rēķiniem. Kad to nevar izdarīt, maksājumus pamato ar grāmatvedības dokumentiem, kam ir līdzvērtīga pierādījuma vērtība.

Turklāt, ja par darbību izpildi nerīko konkursu, galīgo ieguvēju maksājumi jāpamato ar izdevumiem (ieskaitot 1.4. punktā minētos izdevumus), kurus faktiski veikušas tās iestādes vai publisko vai privāto tiesību sabiedrības, ieviešot darbību.

[..]"

Prāvas rašanās fakti

7 2000. gada 8. augustā Komisija apstiprināja darbības programmu "Pētniecība, tehnoloģiskā attīstība un augstākā izglītība" (turpmāk tekstā — "Programma"), kas iekļaujas Kopienas atbalsta shēmā strukturālajai palīdzībai Itālijas reģionos, uz kuriem attiecas Regulas Nr. 1260/1999 1. mērķis.

8 2001. gada 7. septembrī Komisija Itālijas Republikai nosūtīja skaidrojošu notu par Regulas Nr. 1260/1999 32. panta 1. punkta trešo daļu (turpmāk tekstā — "Skaidrojošā nota"). Pavadvēstulē šī iestāde norādīja, ka "šīs notas mērķis ir paskaidrot noteiktus Komisijai uzdotus jautājumus attiecībā uz jēdzieniem 'faktiski veiktie izdevumi' un 'galīgo ieguvēju veikti maksājumi'". Gadījumā, kad galīgais ieguvējs nesakrīt ar Kopienas fondu līdzekļu gala saņēmēju, Skaidrojošā nota izvērtē līdzfinansēšanas iespēju attiecībā uz "dotāciju avansu", tas ir, atbalsta avansu, ko galīgie ieguvēji izmaksā gala saņēmējiem. Uzsverot nepieciešamību uzraudzīt, lai paziņotie izdevumi būtu faktiski veikti un tiktu iesniegti attiecīgie pierādījumi, Komisija secināja, ka "galīgā ieguvēja avansa veidā veiktos maksājumus nevar ietvert Komisijai paziņotajos izdevumos, ja vien minētais ieguvējs nevar pierādīt, ka gala saņēmējs šo avansu izmantojis, lai atlīdzinātu veiktos izdevumus".

9 Ar Apstrīdēto 2003. gada 20. janvāra vēstuli, kas adresēta Itālijas Republikai, Komisija nolēma samazināt summas, kas attiecās uz avansa maksājumiem, un apturēja maksājumu procedūru pret uzrādītajiem apstiprinājumiem ar programmu saistītajiem izdevumiem.

10 Ar Apstrīdēto 2003. gada 3. marta vēstuli Komisija norādīja, ka tā ir uzdevusi izmaksāt summu, kas ir mazāka par pieprasīto, proti, ņemot vērā samazinājumu par EUR 3 163 570,18 saistībā ar minētajiem avansa maksājumiem.

11 Līdztekus šiem notikumiem Reģionu attīstības un pārveides komitejā (turpmāk tekstā — "Komiteja") tika uzsākta konsultāciju procedūra, lai definētu noteikumus Struktūrfondu pārvaldes vienkāršošanai. Konkrētāk, attiecībā uz finanšu pārvaldi, Komiteja aplūkoja jautājumu par atbalsta shēmas ietvaros veikto maksājumu atbilstību kritērijiem. Ciktāl saskaņā ar Komisijas viedokli spēkā esošās regulējošās normas šādu atbilstību kritērijiem izslēdz, tā Komitejai iesniedza Regulas Nr. 1685/2000 grozījumu projektu, kas cita starpā no jauna formulē 1. normu par "faktiski veiktajiem izdevumiem", kas ietverta šīs Regulas pielikumā. Līdz Komitejas septiņdesmit trešajai sanāksmei 2003. gada 19. februārī vienošanās ar dalībvalstīm netika panākta, un Komisija nolēma šo projektu neturpināt.

12 Ar Apstrīdēto 2003. gada 14. maija vēstuli Komisija informēja Itālijas Republiku par Komitejā norisinājušos diskusiju pabeigšanu, apstiprinot, ka tās nostāja attiecībā uz atbalsta režīma ietvaros veiktajiem maksājumiem paliek tāda pati kā Skaidrojošajā notā minētā. Tomēr, atsaucoties uz šaubām, kas varētu rasties attiecībā uz to, kāds statuss īsti ir spēkā esošajām tiesību normām, un, lai neliktu vilties tiem, kuri 2003. gada 19. februārī pamatoti būtu varējuši panākt diskusiju pabeigšanu, Komisija paziņoja, ka tā ir gatava par kritērijiem atbilstošiem uzskatīt avansus, par kuriem pirms šī datuma pieņemts lēmums par piešķiršanu vai pabeigta konkursa procedūra.

13 Tādējādi ar 2003. gada 23. maija vēstuli Komisija informēja Itālijas valsts iestādes, ka tā ir uzsākusi izmaksāšanas procedūru summai, par kuru tika samazināta izmaksājamā summa ar Apstrīdētajām 2003. gada 20. janvāra un 3. marta vēstulēm, kuras tā rezultātā ir atceltas. Summa EUR 3 163 570,18 apmērā tika izmaksāta 2003. gada 5. jūnijā.

14 Visbeidzot, Komisija Itālijas valdībai nosūtīja Apstrīdēto 2003. gada 29. jūlija vēstuli, kurā tā norādīja, ka, lai novērstu noteiktas kļūdas tulkojumā, ir sagatavota jauna Apstrīdētās 2003. gada 14. maija vēstules redakcija. Šī jaunā redakcija no iepriekšējās atšķiras tikai ar vienu rindkopu un aizstāj to.

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

Lieta C-138/03

15 Itālijas Republika lūdz Tiesu:

— atcelt Apstrīdētās 2003. gada 20. janvāra un 3. marta vēstules, kā arī visus aktus, uz kuriem tās balstās vai kuri balstās uz tām;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16 Komisija lūdz Tiesu:

— izbeigt lietu.

Lieta C-324/03

17 Itālijas Republika lūdz Tiesu:

— atcelt Apstrīdēto 2003. gada 14. maija vēstuli, ciktāl ar to par struktūrfondu kritērijiem neatbilstošiem atzīti avansa maksājumi, kas izmaksāti saistībā ar valsts atbalstu pēc 2003. gada 19. februāra, kā arī visus saistītos un sagatavošanas tiesību aktus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

18 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu vai arī — kā nepamatotu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Lieta C-431/03

19 Itālijas Republika lūdz Tiesu:

— atcelt Apstrīdēto 2003. gada 29. jūlija vēstuli, kā arī saistītos un sagatavošanas tiesību aktus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20 Komisija lūdz Tiesu:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu vai papildus — kā nepamatotu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 26. janvāra rīkojumu lietas C-138/03, C-324/03 un C-431/03 mutvārdu procesā un galīgā sprieduma pieņemšanai tika apvienotas.

Lieta C-138/03

22 Ar savu prasību Itālijas Republika lūdz atcelt Apstrīdētās 2003. gada 20. janvāra un 3. marta vēstules, ar kurām attiecīgi atteikts atlīdzināt Itālijas valsts iestāžu avansa maksājumus, kas veikti Programmas ietvaros, un noteikta attiecīgā samazinājuma summa EUR 3 163 570,18 apmērā.

23 Tomēr ir skaidrs, ka ar 2003. gada 23. maija lēmumu Komisija informēja Itālijas valdību, ka lēmums neatmaksāt avansa maksājumus ir atcelts un ka ir uzsākta attiecīgās summas izmaksāšana.

24 Tāpat ir skaidrs, ka naudas summa EUR 3 163 570,18 apmērā Itālijas Republikai ir izmaksāta 2003. gada 5. jūnijā.

25 Ir jākonstatē, ka, tā kā ir atsauktas 2003. gada 20. janvāra un 3. marta vēstules, prasītāja ir panākusi vienīgo iznākumu, ko tai varētu nodrošināt tās prasība, un līdz ar to vairs nav priekšmeta, par kuru Tiesai būtu jālemj. Faktiski atbilstoši EKL 230. pantam iesniegtās prasības ietvaros Tiesa par atceltu var pasludināt vienīgi aktu, kas ir bijis prasības priekšmets (1993. gada 8. marta rīkojums lietā C-123/92 *Lezzi Pietro*/Komisija, *Recueil*, I-809. lpp., 10. punkts).

26 No tā izriet, ka prasībai lietā C-138/03 vairs nav priekšmeta un par to vairs nav jālemj.

Lieta C-324/03

Par prasības pieņemamību

27 Komisija ir iesniegusi iebildi par nepieņemamību, pamatojoties uz to, ka 2003. gada 14. maija vēstule nav tiesību akts, kuru varētu apstrīdēt EKL 230. panta izpratnē.

— Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

28 Komisija norāda, no vienas puses, ka Apstrīdētajā 2003. gada 14. maija vēstulē ir sniegta tikai interpretācija konkrētiem noteikumiem par atbilstību struktūrfondu finansējuma kritērijiem, neradot Itālijas Republikai nekādas juridiskas sekas. Šādas sekas varēja radīt vienīgi lēmumi, kurus Komisija vēlāk pieņēma uz konkrētu maksājumu pieprasījuma pamata.

29 No otras puses, Komisija apgalvo, ka minētajai vēstulei ir tikai apstiprinošs raksturs attiecībā uz Komisijas Skaidrojošajā notā pausto nostāju.

30 Itālijas Republika iebilst, ka Komisijas 2003. gada 14. maija Apstrīdētajā vēstulē paustā nostāja patiesībā ir akts, ar kuru spēkā esošajā regulējumā attiecībā uz izdevumu atbilstību kritērijiem ir ieviests jauns elements, proti, ka Kopienas līdzfinansējuma kritērijiem neatbilst avansa maksājums, kas veikts atbalsta shēmas ietvaros, un ka tieši tā jaunā apjoma dēļ tas var radīt tiešas juridiskas sekas prasītājai.

31 Itālijas valdība tāpat uzskata, ka Apstrīdētā 2003. gada 14. maija vēstule nav tikai Komisijas Skaidrojošajā notā pausto nostāju apstiprinošs akts, jo tā ir iznākums uz Regulas Nr. 1685/2000 grozīšanu vērstām institucionālām diskusijām Komitejā.

— Tiesas vērtējums

32 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasību par tiesību akta atcelšanu var celt par visiem iestāžu pieņemtajiem noteikumiem neatkarīgi no to rakstura vai formas, ja vien tie rada juridiskas sekas (1971. gada 31. martā spriedums lietā 22/70 Komisija/Padome, *Recueil*, 263. lpp., 42. punkts, un 1993. gada 16. jūnija spriedums lietā C-325/91 Francija/Komisija, *Recueil*, I-3283. lpp., 9. punkts).

33 Izskatāmajā lietā no Komisijas Itālijas Republikai adresētās vēstules izriet, ka tās mērķis ir izskaidrot šīs iestādes viedokli attiecībā uz to, ka struktūrfondu kritērijiem neatbilst noteikti dalībvalstu veikti avansa maksājumi.

34 Lai pārliecinātos, vai šai vēstulē ir tikai pausts Komisijas viedoklis, neskarot Kopienas tiesiskā regulējuma piemērošanas apjomu, vai arī tā, gluži otrādi, var radīt juridiskas sekas, uzliekot jaunus pienākumus dalībvalstīm, ir jāizvērtē šī tiesību akta saturs.

35 Komisijas argumenta pamatotības izvērtējums ir jāveic saistībā ar prāvā uzdotajiem jautājumiem par lietas būtību (šajā sakarā skat. 1997. gada 20. marta spriedumu lietā C-57/95 Francija/Komisija, *Recueil*, I-1627. lpp., 9. un 10. punkts).

36 Turklāt, kaut arī Apstrīdētās 2003. gada 14. maija vēstules pirmajā daļā Komisija ir apstiprinājusi savu Skaidrojošajā notā pausto nostāju attiecībā uz dalībvalstu veikto avansa maksājumu neatbilstību struktūrfondu kritērijiem, tad, lai pamatotu līdz 2003. gada 19. februārim izmaksāto avansa maksājumu atmaksāšanu, balstoties uz dalībvalstu tiesiskās paļāvības aizsardzību, tās otrajā daļā Komisija tomēr tieši norāda uz šaubām, kuras varētu rasties attiecībā uz spēkā esošo normu statusu.

37 Tādējādi Apstrīdētā 2003. gada 14. maija vēstule nav tikai Skaidrojošās notas apstiprinājums, tā ir jāuzskata par galīgo situācijas izvērtējuma iznākumu (šajā sakarā skat. 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 54/77 *Herpels*/Komisija, *Recueil*, 585. lpp., 14. punkts).

38 No iepriekš iztirzātā izriet, ka prasība lietā C-324/03 ir pieņemama.

Par lietas būtību

Par pirmo pamatu — Regulas Nr. 1260/1999 32. panta pārkāpumu, kā arī Regulas Nr. 1685/2000 pielikuma 1. normas 1. un 2. punkta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

39 Itālijas Republika uzskata, ka neviena no Regulā Nr. 1260/1999 un Regulā Nr. 1685/2000 ietvertajām normām neatzīst, ka finansējuma gala saņēmēju darbībām ir nozīme, nosakot, vai galīgo ieguvēju izdevumi valsts atbalsta shēmas ietvaros atbilst kritērijiem.

40 Šādu interpretāciju apstiprina, pirmkārt, Regulas Nr. 1260/1999 32. pants, kurā noteikts, ka galīgo ieguvēju veiktie maksājumi ir, ciktāl tas iespējams, jāapliecina, iesniedzot kvitētus rēķinus un visos pārējos gadījumos — grāmatvedības dokumentus ar līdzvērtīgu pierādījuma vērtību. Otrkārt, Regulas Nr. 1685/2000 pielikuma 1. normas 1.2. punktā ir noteikts, ka galīgo ieguvēju veiktajiem atbalsta maksājumiem ir jābūt pamatotiem no šī atbalsta nosacījumu un mērķu viedokļa. Tas, sekojoši, izslēdz visus pārējos nosacījumus attiecībā uz finansējuma gala saņēmēja veikto izdevumu dokumentāciju. Treškārt, minētās Regulas 1. normas 2. punkts pieļauj, ka gadījumā, ja nav iespējams iesniegt kvitētus rēķinus, maksājumus pamato ar grāmatvedības dokumentiem, kam ir līdzvērtīga pierādījuma vērtība.

41 Saskaņā ar Komisijas viedokli ar "dokumentiem, kam ir līdzvērtīga pierādījuma vērtība" Regulas Nr. 1260/1999 izpratnē, ir jāsaprot maksājumu pamatojoši dokumenti, kurus Komisija atzīst un pieņem gadījumos, kad saskaņā ar ieinteresētās

dalībvalsts fiskālajām un grāmatvedības normām naudas izmaksāšanai nav nepieciešams izsniegt rēķinu. Nav pamata pieņemt, ka šie dokumenti īpaši attiektos uz atbalsta shēmām, un pat šo shēmu ietvaros dažādām operācijām varētu pastāvēt kvitētie rēķini.

42 Turklāt attiecībā uz faktu, ka Regulas Nr. 1260/1999 32. pants nemin finansējuma gala saņēmējus, Komisija uzskata, ka Itālijas valdība neņem vērā Komisijai ar šīs Regulas 30. pantu piešķirto kompetenci attiecīgā gadījumā pieņemt vispārējās normas par izdevumu atbilstību kritērijiem. No Regulas Nr. 1260/1999 nav iespējams izsecināt izsmeļošu regulējumu minēto izdevumu atbilstības kritērijiem nosacījumiem.

43 Komisija precizē, ka Regulas Nr. 1685/2000 pielikuma 1. normas 1.2. punkts ir jāsaprot tādējādi, ka tas prasa parādīt finansējuma efektīvu izmantošanu, lai realizētu projektus, kas atbilst atbalsta piešķiršanas mērķiem. Šī nosacījuma izpildi tā var efektīvi pārbaudīt tikai pirms pēdējā atbalsta izmantošanas posma, tas ir, posma, kurš attiecas uz finansējuma gala saņēmējiem kā dažādu palīdzību un darbību izpildītājiem uz vietas.

— Tiesas vērtējums

44 No Regulas Nr. 1260/1999 četrdesmit trešā apsvēruma izriet, ka viens no tās mērķiem ir iedibināt garantijas saprātīgai finanšu vadībai, rūpējoties par to, lai izmaksas būtu pilnīgi pamatotas un apstiprinātas.

45 Šādā nolūkā ar Regulas Nr. 1260/1999 32. pantu, kā arī Regulas Nr. 1685/2000 pielikuma 1. normu izveidotās sistēmas pamatā ir izdevumu atmaksāšanas princips.

46 Tas netieši norāda, ka principā uz valsts iestāžu veikto izdevumu atbilstību struktūrfondu palīdzības kritērijiem attiecas pienākums iesniegt Komisijas dienestiem pierādījumus par šo izdevumu izmantojumu Eiropas Savienības finansēta projekta ietvaros. Par šādu pierādījumu var kalpot kvitēti rēķini vai, ja tas izrādītos neiespējami, grāmatvedības dokumenti, kam ir līdzvērtīga pierādījuma vērtība.

47 Vienīgi gadījumā, kad Komisija avansa maksājuma veidā izmaksā summu, kura atbilst 7 % no struktūrfondu ieguldījuma attiecīgajā palīdzībā, kā paredzēts Regulas Nr. 1260/1999 32. panta 2. punktā, valsts iestādēm nav pienākuma jau šajā posmā iesniegt veiktos izdevumus apliecinošus dokumentus.

48 Valsts iestāžu izmaksātos avansa maksājumus, kas nepārsniedz 7 % no minēto fondu ieguldījuma attiecīgajā palīdzībā, tādējādi var piešķirt bez jebkādām prasībām attiecībā uz izmantošanas pierādījumiem. Tieši pretēji — ja, kā izskatāmajā gadījumā, šie avansa maksājumi pārsniedz minēto summu, tas, vai Komisija tos vēlāk atmaksās, būs atkarīgs no šī sprieduma 46. punktā minēto formalitāšu izpildes.

49 Šajā pēdējā gadījumā maksājums, kas jāveic Komisijai, vairs netiks veikts avansa maksājuma veidā, bet gan kā starpposma maksājums vai kā galīgā saldo maksājums Regulas Nr. 1260/1999 32. panta izpratnē, attiecīgi izvirzot prasību par attiecīgajām summām iesniegt apliecinošus dokumentus.

50 Tādējādi Apstrīdētā 2003. gada 14. maija vēstule, saskaņā ar kuru dalībvalstu atbalsta shēmas ietvaros veiktie avansa maksājumi neatbilst struktūrfondu kritērijiem, ja nav iesniegti apliecinoši dokumenti, atbilst Regulas Nr. 1260/1999 32. pantam, kā arī Regulas Nr. 1685/2000 pielikuma 1. normas 1. un 2. punktam.

51 Līdz ar to Itālijas Republikas izvirzītais pirmais pamats nav pamatots un ir jānoraida.

Par otro pamatu — būtisku prasību pārkāpumu

— Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

52 Saskaņā ar Itālijas valdības viedokli Apstrīdētajā 2003. gada 14. maija vēstulē nav ietverts neviens pamatojuma elements, kas attaisnotu šajā gadījumā pieņemto nostāju. Minētās vēstules pamatojums ir nepietiekams un pretrunīgs.

53 Komisija uzskata, ka šim pamatam ir zudis pamatojums, jo notikumu secība, kas parādīta Apstrīdētajā 2003. gada 14. maija vēstulē, ietver visus elementus, kas nepieciešami, lai saprastu abas Komisijas paustās nostājas. Turklāt faktā, ka šī vēstule apstiprina noteikumu par avansa maksājumu neatbilstību kritērijiem, vienlaikus par kritērijiem atbilstošiem atzīstot maksājumus, kas veikti pirms 2003. gada 19. februāra, nebūtu nekādu pretrunu. Šie divi izteikumi attiecīgi atbilst vispārējam noteikumam un izņēmumam.

— Tiesas vērtējums

54 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 253. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tam skaidri un nepārprotami jāatklāj to veikušās iestādes argumentācija, ļaujot ieinteresētajām personām noskaidrot veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai īstenot kontroli (skat. it īpaši 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā C-445/00 Austrija/Padome, *Recueil*, I-8549. lpp., 49. punkts, un 2004. gada 9. septembra spriedumu lietā C-304/01 Spānija/Komisija, Krājums, I-7655. lpp., 50. punkts).

55 Šī prasība ir jāizvērtē atbilstoši izskatāmā gadījuma apstākļiem, proti, tiesību aktu saturam, norādītā pamatojuma raksturam un adresātu vai citu personu, kuras tieši un individuāli skar tiesību akts, iespējamai ieinteresētībai saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojums uzskaitītu visus būtiskos faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums izpilda EKL 253. panta prasības, ir izvērtējams, ņemot vērā ne vien tā vārdisko formulējumu, bet arī kontekstu, kā arī attiecīgo jautājumu regulējošo tiesību normu kopumu (skat. 2001. gada 22. marta spriedumu lietā C-17/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2481. lpp., 36. punkts, un 2002. gada 7. marta spriedumu lietā C-310/99 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2289. lpp., 48. punkts).

56 Ņemot vērā šo judikatūru, nešķiet, ka Komisija nav izpildījusi savu pienākumu pietiekami pamatot Apstrīdēto 2003. gada 14. maija vēstuli.

57 Faktiski šajā vēstulē tā skaidri un nepārprotami norāda iemeslus, kas bija pamats atkārtotai tās nostājas apstiprināšanai attiecībā uz noteiktu dalībvalstu veikto avansa

maksājumu neatbilstību struktūrfondu kritērijiem, kā arī lēmumam atlīdzināt līdz 2003. gada 19. februārim veiktos avansa maksājumus, proti:

— Komitejā nepanāktā vienošanās attiecībā uz Regulas Nr. 1685/2000 grozījumiem;

— dalībvalstu tiesiskās paļāvības aizsardzība.

58 Tāpēc pamats saistībā ar būtisku prasību pārkāpumu ir jānoraida kā nepamatots.

59 Tā kā neviens no Itālijas Republikas izvirzītajiem pamatiem nav apmierināms, prasība lietā C-324/03 noraidāma kopumā.

Lieta C-431/03

Par prasības pieņemamību

60 Komisija atsaucas uz prasības lietā C-431/03 nepieņemamību, jo tā ir identiska prasībai lietā C-324/03.

— Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

61 Saskaņā ar Komisijas viedokli prasība, kas celta pēc citas prasības, kas vērsta pret tiem pašiem lietas dalībniekiem, kam ir tas pats priekšmets un kas celta uz to pašu prasījumu pamata, ir jānoraida kā nepieņemama.

62 Itālijas valdība iebilst, ka, lai arī Apstrīdētās 2003. gada 14. maija un 29. jūlija vēstules rāda acīmredzamu saistību satura un funkciju ziņā, tās tomēr oficiāli ir atsevišķi tiesību akti.

— Tiesas vērtējums

63 Ar savu prasību Itālijas Republika no tās pieņemšanas brīža lūdz atcelt Apstrīdēto 2003. gada 29. jūlija vēstuli, ar kuru aizstāta Apstrīdētā 2003. gada 14. maija vēstule.

64 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasība, kas celta pēc citas prasības, kas vērsta pret tiem pašiem lietas dalībniekiem, balstīta uz tiem pašiem pamatiem un vērsta uz tā paša tiesību akta atcelšanu, ir noraidāma kā nepieņemama *lis pendens* dēļ (skat. it īpaši 1988. gada 22. septembra spriedumu apvienotajās lietās 358/85 un 51/86 Francija/Parlaments, *Recueil*, 4821. lpp., 12. punkts).

65 Šajā gadījumā prasība lietā C-431/03 ir vērsta pret tiem pašiem lietas dalībniekiem un balstās uz tiem pašiem pamatiem kā prasība lietā C-324/03.

66 Turklāt, kā atzīmējusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 15. punktā, no Apstrīdētās 2003. gada 29. jūlija vēstules izriet, ka tās mērķis bija tikai izlabot noteiktas kļūdas tulkojumā, kas parādījās Apstrīdētajā 2003. gada 14. maija vēstulē, kura nebija atsaukta un kuras juridiskās sekas turpinājās no tās pieņemšanas brīža. Turklāt Itālijas Republika nav apstrīdējusi šo iepriekš minēto labojumu.

67 Izskatāmās prasības priekšmets tādējādi ir tāds pats kā priekšmets lietā C-324/03, tas ir, atcelt Apstrīdēto Komisijas 2003. gada 14. maija vēstuli, kurā Komisija, vēlreiz apliecinot, ka šie dalībvalstu norādīto iestāžu veiktie avansa maksājumi neatbilst struktūrfondu kritērijiem, vienlaikus atzīst šo avansu maksājumu atbilstību kritērijiem, ja galīgais lēmums par atbalsta piešķiršanu attiecīgajiem saņēmējiem ir ticis pieņemts vēlākais 2003. gada 19. februārī.

68 No tā izriet, ka prasība lietā C-431/03 ir jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

69 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 6. punktam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem. Šajā gadījumā, lai gan Tiesa uzskatīja, ka lietā C-138/03 tiesvedība izbeidzama pirms sprieduma taisīšanas, jo Komisija bija atcēlusi lēmumus, kuru atcelšanu bija prasījusi Itālijas Republika, ir jāņem vērā fakts, ka šī atcelšana notika tikai pēc prasības celšanas un tātad radīja prasītājai veltīgus izdevumus. Tāpēc ir pamatoti piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

70 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā lietās C-324/03 un C-431/03 Komisija ir prasījusi piespriest Itālijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums nav labvēlīgs, jāpiespriež Itālijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) par prasību lietā C-138/03 nav jālemj;

2) prasību lietā C-324/03 noraidīt;

3) prasību lietā C-431/03 noraidīt kā nepieņemamu;

4) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietā C-138/03;

5) Itālijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus lietās C-324/03 un C-431/03.

[Paraksti]